

Norden behöver flexiblare hållning till EU

DEBATT. Vi skandinaver behöver helt enkelt en flexiblare hållning mot EU, samtidigt som vi borde öka samarbetet mellan våra länder, skriver Tomas Larsson, föreningen Fritt Norden, Stockholm.

För en tid sedan presenterade två Stockholmstidningar nya opinionssiffror om var svenskarna står i frågan om EU-medlemskap. Sedan nej-sidans kulmen 1996, då drygt 61 procent av väljarna var emot EU-medlemskap, har siffran sjunkit till endast 42 procent. Trenden för nej-sidans del är en fortsatt nedgång och andelen som vill att Sverige lämnar EU är än mindre.

Flera debattörer har resonerat kring frågan vad skiftet i EU-opinionen beror på. En vanlig förklaring är att svenskarna har vant sig vid EU och att detta skulle ha bidragit till svängningen. En annan förklaring är att EU arbetat mycket medvetet med att förbättra sin image, för att till exempel kunna framstå som en miljö- och fredsorganisation. En mer närliggande förklaring är dock frånvaron av en reell EU-debatt i vår nation.

Det finns några frågetecken, som åtminstone delvis talar emot detta överväldigande EU-stöd i opinionsundersökningarna. Under EU-parlamentetsvalet 1999 brydde sig till

exempel drygt 60 procent av svenska väljare aldrig om att gå till valurnorna och under det senaste EU-parlamentsvalet var siffrorna än sämre. Valdebatten var lågmäld, för att inte säga obefintlig.

Än mer förbryllande blir ovan nämnda opinionssiffror när andra undersökningar visar att det finns ett mycket massivt motstånd mot att föra över än mer makt till EU. Just den nya EU-konstitutionen, där våra folkvalda dessutom värjer sig mot en folkomröstning i frågan, innehåller en rad punkter där EU i själva verket kommer att få betydligt mer att säga till om. Faktum är ju att EU-konstitutionen är fundamentet i en ny EU-stat.

Just kombinationen av att allt fler väljare blir positiva till en överstatlig organisation, samtidigt som de inte alls vill att den ska få mer makt, väcker frågan vad det är för debatt som egentligen bedrivs. Opinionssiffrorna kan emellertid av en EU-skeptiker lika gärna tolkas ur en positiv synvinkel; det är

uppenbart att svenskarna vill samarbeta internationellt, men då helst ur ett mellanstatligt perspektiv. Problemen med detta senare synsätt är dock att det inte finns något som helst stöd för det i Bryssel.

Det är visserligen en gammal sanning att inget parti vinner ett val på sin utrikespolitik, men i och med EU-medlemskapet har denna sanning delvis förändrats. Högst intressant är att Danmark och Norge står inför mycket likartade problem. Tillsammans är vi närmare 19 miljoner invånare och vi skulle utifrån en mer självständig skandinavisk position tillsammans kunna driva frågor mot omvärlden utifrån våra egna värderingar.

Vi skandinaver behöver helt enkelt en flexiblare hållning mot EU, samtidigt som vi borde öka samarbetet mellan våra länder!